

УДК 72.01

Авдєєва М.С.¹, к. арх., доцент
Avdmarina51@gmail.com,
orcid.org/0000-0002-3622-9355

Національний авіаційний університет, м.Київ, Україна

СИНТЕЗ МИСТЕЦТВ В АРХІТЕКТУРІ МИНУЛОГО

У статті розглянуто синтез мистецтв в архітектурі в історичному розвитку, його властивостей, спираючись на архітектурні, художні, монументальні традиції історичних стилів минулих епох на прикладах об'єктів архітектури. Обґрунтована доцільність узагальнення особливостей історичних стилів з метою глибокого розуміння синтезу мистецтв, а також для вивчення та популяризації культурної спадщини.

Ключові слова :архітектура, стиль, синтез мистецтв, скульптура, живопис, декоративно-прикладне мистецтво, архітектурне середовище..

Постановка проблеми. Синтез мистецтв в архітектурі, є постійним предметом дослідження багатьох поколінь архітекторів При розгляді функціональних завдань синтезу мистецтв увага приділялася, як зовнішньому іміджу будівель і споруд, так і інтер'єру, що детально вивчено багатьма фахівцями в галузі теорії архітектури [1,2, 3, 4].

Пошук нових шляхів удосконалення простору, його образності, художньої виразності проходив протягом всієї історії людства, з того часу, як людина почала формувати середовище для свого існування. В Єгипті, Месопотамії, Греції, Італії, Візантії, потім країнах Франції, Англії, Німеччині та багатьох інших розвивалися напрямки мистецтва, які були покликані створити цілісне, естетичне, функціонально організоване архітектурне середовище. Митці багатьох поколінь – архітектори, скульптори, художники, дизайнери, інженери разом включалися в процес формування об'єктів кожного історичного періоду та стилістичного напрямку. Екстер'єри та інтер'єри будівель прикрашались різьбленням, рельєфами, скульптурою та тематичним живописом, що відтворює синтез мистецтв в архітектурі, сутність якого слід постійно досліджувати.

Мета статті. Виявлення особливостей синтезу мистецтв на

¹ © Авдєєва М.С.

прикладів історичних стилів для його глибокого розуміння, а також для узагальнення та популяризації культурної спадщини.

Основна частина.

Історію архітектури можна розглядати як формування та розвиток синтезу мистецтв, де взаємодія архітектури, скульптури, живопису, елементів декоративного мистецтва має історичний характер. Треба зазначити, що розвиток розуміння архітектури проходив у поєднанні з іншими видами мистецтва ще з найдавніших часів з моменту початку створення людиною середовища для свого існування.

Одночасно формувалось розуміння стилістики – сукупності характерних ознак споруд будь-якого історичного періоду. Стиль в архітектурі за Ольгою Криворучко – це «структурна єдність образної системи та прийомів художнього вираження, що виникає завдяки живій практиці архітектури та мистецтва» [1].

Синтез мистецтв можна розглядати як постійну взаємодію архітектури й художніх видів мистецтва, у той же час твори монументального мистецтва сприяють розкриттю архітектурного образу, посилюють виразність архітектурного середовища [4]. Метою синтезу в архітектурі є вираження відчуття, задуму зодчого та інформаційно-художнє наповнення об'єкту.

Розгляд синтезу мистецтв у статті здійснюється за послідовністю історичних періодів. Треба зауважити, що історики визначають цікаву тенденцію розвитку стилів в архітектурі, їх термін існування від початку до завершення [3]. Коли розглядається історія архітектури Древнього Єгипту, то це 5 тисячоліть, а стилістика архітектури XIX, XX або XXI ст. змінюється з величезною стрімкістю. В даній статті найбільша увага та зацікавленість приділяється історичним стилям (починаючи від V тис. до н. е до початку XX ст).

З давніх часів людина почала формувати простір, придатний для життєдіяльності, де окрім архітектурно-планувальних, функціональних потреб задовольняються естетичні. Вже у первісному суспільстві можна побачити перші спроби використати естетичні прийоми при створенні середовища. Це наскельний живопис, культові споруди та вироби. Вже на території сучасної України ми можемо пишатися існуванням *Трипільської культури*, яка датується 5200-3500 рр. до н.е. У Трипіллі

знаходимо первісний синтез мистецтв – це скульптура, яка слугувала різним культовим дійствам, гончарні вироби, розписи на фасадах житлових будинків.

В *архітектурі Давньої Месопотамії* почалися нові прояви первісного синтезу мистецтва, що мали історичну періодизацію: 1) архітектура Шумеру и Аккаду (Південна Месопотамія) – 4000-2000 р. до н.е.; 2) архітектура Вавилону (після 150-ти річного панування хетів) – 2000-1290 р. до н.е.; 3) Ассирійський період – 1290-538 р до н. е.; 4) Персидський період (епоха Ахеменідів) – 538-333 р. до н.е.

Синтез мистецтв в архітектурі Давньої Месопотамії це оборонні стіни та огороження об'єктів, які розфарбовувалися, покривалися рельєфами, різьбленням, прикрашались скульптурою (Крилатий бик з Хорсабаду, Брама Іштар), тиньком; колони прикрашались капітелями у вигляді рослин. З'явилися нові типи споруд. *зіккурати* (житло бога), що мали ступінчасту форму, кожний поверх яких був пофарбований у відповідні кольори (Вавилонська вежа).

В *архітектурі Стародавнього Єгипту* почалися нові прояви синтезу мистецтва, що мали історичну періодизацію: 1) Найдавніший період – IV тис. до н.е.-3200 до н.е. (1-2-а династії); 2) Давнє царство – 3200 до н.е.-2270 до н.е., розквіт 2800 (3-6-ая династії); 3) Середнє царство – 2200 до н.е.-1800 (11-13-ая династії); 4) Нове царство – 1600-750 до н.е. (18-24-ая династії); 5) Період чужоземного панування – 950-663 до н.е.; 6) Пізньо-Єгипетський період – 663-332 (27-30-ая династії).

Архітектура підпорядковувалось культу мертвих. Ідеологічне значення культу поховання в Стародавньому Єгипті зумовило розвиток відповідного архітектурного середовища. Неординарним є синтез природного ландшафту та монументального мистецтва – пустелі та мега-скульптури, що включені у архітектурно-художній образ комплексу пірамід. Зв'язок піраміди з пустелею поглиблюється завдяки величезному сфінксу (лев з обличчям фараона Хефрена), що розміщений біля групи пірамід у Гізі. Прикладом є комплекс Луксора, де цілі алеї сфінксів стережуть храми. Вишукана майстерність художників, скульпторів проявлялась у зображеннях пантеону єгипетських богів з головами шакала, павіана, лева. Надлюдські уподобання символів природи горам, сонцю, звірям породили гігантоманію в розумінні масштабу споруд.

Синтез мистецтв архітектури Стародавнього Єгипту це поява давньоєгипетського ордеру, коли колона мала декілька функцій: конструктивну і декоративну. Разом з прямокутними стовпами, 8- та 16-гранними колонами широко поширені рослинні форми колон. Серед них найчастіше використовувалися квіткоподібні – капітелі у вигляді пучка бутонів папіруса, лотоса, а також форма розкритої квітки, що завершувала гладкий стовбур з неповторним розписом.

Відмінністю синтезу мистецтв у спорудах для потойбічного життя було те, що його ніхто не міг спостерігати, помилуватись, який був знайдений лише у XIX ст., внаслідок археологічних розкопок. У гробницях (мастабах) для вельмож знаходили скульптури, які мали бути виконані з найвищою майстерністю та схожістю для можливості небіжчику довічно «жити» у потойбічному світі з описом земного життя на стінах.

Треба звернути увагу на те, що митці-архітектори, скульптори, живописці вважались знаними, їх праця була свяченою.

В *архітектурі Стародавньої Греції* почались прояви синтезу мистецтва, що мали історичну періодизацію: 1) Троянський період - IV - III тис. до н.е.; 2) Критська (Мінойська) культура – XVIII-XIV ст. до н.е.; 3) Мікенський період - XIV - II ст. до н.е.; 4) Найдавніша епоха (до кінця VIII ст.), «гомерівська»; 5) Архаїчна епоха (VII – VI ст. до н.е.); 6) Класична епоха (V-IV ст. до н.е.); 7) Епоха еллінізму (III – I ст. до н.е.).

Археологічні розкопки XIX – початку XX ст. розкрили культуру античного Криту та частини материка, де знаходились Мікени. Кносський палац на Криті – приклад лабіринту, де приміщення розташовувалися на різних рівнях, з'єднувалися сходами, коридорами, які ведуть під землю. Це синтез архітектури та грецької міфології про підземний Лабіринт з чудовиськом напівлюдиною-напівбиком Мінотавром, якого переміг Тесей та вибрався на волю завдяки клубку ниток. Стіни Кносського палацу вкриті зображеннями бика у різному емоційному стані.

Історія формування та розквіту стародавнього грецького синтезу мистецтв завжди пов'язана з поєднанням зусиль творців різних видів, об'єднанням їхніх можливостей для вирішення соціальних, художніх завдань в архітектурі того історичного періоду.

Період характеризувався виникненням нових типів споруд, храмів. Головними тектонічними типами були храм «в антах», найпростішого типу храму, що складався з одного приміщення та двох стовпів на вході, а також іншого типу – периптеріального, де у периптері закриті приміщення храму (наос) з усіх чотирьох сторін обнесене рядом колон (всередині стояла статуя бога). Периптеріальний храм склався ще до початку VII ст. до н.е. і залишався пануючим протягом архаїчного і класичного періодів не тільки греків, а й римлян. Окрім храму з'явилися нові типи споруд: громадські площі, театри, стадіони.

Грецька архітектура – це людська міра у всьому, де оцінені здібності та краса людини, а не величезні можливості гігантських звіроліків Єгипту. Духовність та обізнаність греків вплинули на формування історичного етносу у поєднанні з шедеврами архітектури. У золотому віці ранньої та зрілої класики склалася ордерна система (доричний, іонічний та коринфський ордери), скульптура майже завжди кольорова (стрункі юнаки – куриси та прекрасні дівчата – кори), рельєфи та барельєфи зі сценами боїв, змагань, ігор. Людина – єдиний образ мистецтва, навіть боги, які зображені у скульптурі та рельєфах, мають антропоморфні риси.

В *архітектурі Стародавнього Риму* почалися свої прояви первісного синтезу мистецтва, що мали історичну періодизацію: 1) Етрусський період (VIII – IV ст. до н.е.); 2) Період Римської республіки (IV ст. до н.е. – 27 р. до н.е.); 3) Період Римської імперії (27 р. до н.е. – 475 р. н.е.).

Об'єкти будівництва Стародавнього Риму: римське місто; форуми; храми; базиліки; триумфальні арки; торгівельні споруди (лавки, таверни, ринок); табулярії (державний архів); терми; німфеї; видовищні споруди (амфітеатри, цирки); акведуки; житлові споруди (палаці, вілли); мавзолеї, гробниці несли в собі всі прояви синтезу мистецтв. Ордерна система поповнилась тосканським ордером, стала не тільки конструктивною, виросла в висоту, але стала декоративною; з'явилися склепіння, куполи, арки, ордерні аркади; в оздобленні використовувався мармур, скульптурна теракота, кераміка, фігурні плити і, навіть, перламутр і золото. В античних храмах класичного типу головну роль відіграло пластичне рішення екстер'єру, а не внутрішнього простору.

Блискучим прикладом синтезу архітектурних, конструктивних, астрономічних наукових знань став храм - Пантеон римських богів. Це була досконалість, утворена митцями. Майже сорока трьох метровий у діаметрі та висоті кесонний купол має дев'яти метровий круглий наскрізний отвір (небесне всевидяче око), яке змінювало напрям променя сонця протягом року та 21 квітня у день заснування Риму кожного року направляло величезний світловий потік на вхід, де з'являвся імператор і купався у сонячному світлі.

В *архітектурі Візантії* VI-XV століття почались нові прояви синтезу мистецтва, що мали історичну періодизацію: 1) Ранньохристиянський (IV-VI ст.); 2) Ранньовізантійський (VI-VIII ст.); 3) Середньо візантійський (VIII-XIII ст.); 4) Пізньовізантійський (XIII-XV ст.).

У середньовіччі Візантія єдина країна, яка зберігала елліністичні традиції, об'єднуючи риси єгипетської, сирійської культур. В архітектурі та інших видах мистецтва царувала пишність та потаємна урочистість церемоніалу християнства. На відміну від європейського розуміння мистецтво Візантії об'єднувало догмати Хреста з блискучістю, парадністю, золотом, мармуром. Шедевром архітектури Візантії є Софія Константинопольська

Головний тип об'єкту будівництва в архітектурі Візантії – базиліка – це будівля з дерев'яним перекриттям, розділена повздовжне колонами на три або п'ять частин – нефів. Середній неф ширше, його стіни підняті вище за бічних. Стародавня християнська базиліка складалась з атріуму, портику, нартексу, нефів, апсид, трансепту, який розташований поперек об'єму будівлі, що було схоже на форму хреста в плані й стало основою храмової християнської архітектури.

Синтез мистецтв архітектури Візантії VI-XV століття виявляється у базилікальній та хрестово-купольній системі храмів. Купол символізує небосхил. Розрізняють наступні основні варіанти купольної системи у візантійському зодчестві: купольна базиліка; хрестово-купольна, квадратно-купольна. З'являється оздоблення церков всередині різьбленими деталями, фресками, мозаїками з різнобарвного каменю. Візантія шанувала античність, культура була гідна називатись «другим

Римом». Равенна є унікальним містом-комплексом V – VII століть, де зустрівся Рим та Візантія, античність та середньовіччя.

У *Романській архітектурі* почались прояви синтезу мистецтва XI -XII ст., які розповсюджувались в таких країнах, як: Франція, Німеччина, Італія, Іспанія.

Визначилися нові типи будівель – феодальний замок, міські укріплення, великі міські собори, монастирські укріплення, виник новий тип житлового будинку. Місто раннього Середньовіччя – це архітектурний ансамбль з собором, єпископський палац поруч з собором, будинки володаря міста (сеньйора) та дрібних феодалів-васалів, будинки селян-ремісників, торговців. Церква стає мистецьким центром. Кам'яна базиліка з кам'яним перекриттям з коробовим і хрестовим склепінням. Головні елементи фасаду: перспективний портал, архітектурний фриз. Екстер'єр романської церкви чітко співпадає з конструкцією плану: кам'яна 3-нефна чи 5-нефна базиліка. Башта один з основних елементів будівлі.

Синтез мистецтв Романської архітектури Середньовіччя проявився у розписі на біблійні та фантастичні теми. Конструктивні ідеї храмів, архітектору та скульптору спрямовують на утворення ілюзії чуда, нерукотворності, незрозуміння.

З'являються архітектурні школи, які сприяли розвитку синтезу мистецтв у Франції (Пуату, Оверні, Провансі, Бургундії, Аквитанії, Нормандії), у Німеччині (Реймська), у Італії (Веронська, Пізанська), у Іспанії (мавританська школа).

Коли в єгипетській та античній архітектурі архітектори, художники вважались знаними особами, які користувались повагою у суспільства, то у середньовіччі мітці стали ремісниками, які стояли на низьких сходинках ієрархії.

В *архітектурі Середньовічної Готики* почались найяскравіші прояви синтезу мистецтва, що мали історичну періодизацію: 1) рання Готика, 2) пізня Готика; 3) пламенева Готика. Готика розвивалася у країнах, де панувала католицька церква – в Іспанії, Франції, Англії, Німеччині, Італії.

Готична архітектура здебільшого міська. Центром міста є готична площа з собором, яка забудовувалася ратушею (новим типом громадської

будівлі міського самоврядування), будинками з торговельними і складськими приміщеннями в нижніх поверхах. З'являється нові типи споруд – ринки, палаци-юстиції, склади, госпіталі, університети. Виник новий тип міського житлового будинку-фортеці. Від площі розходились головні вулиці з дво- або триповерховими будинками з високими фронтонами. Міста, замки, монастирі оточували потужними стінами. Центральне місце займав собор – вищий зразок синтезу архітектури, скульптури і живопису. Потреби міського життя привели до відкритого екстер'єру собору на відміну від замкнених у собі скромних романських.

Собор тягнеться у висоту до неба баштами з плоским чи пірамідальним покриттям, загостреними арками, завширшки – на більш ніж сотню метрів. Кожен фасад зі своїми порталами – це індивідуальна композиція з рельєфом (барельєфом), яка має своє алегоричне підґрунтя. Відмічається змістовне навантаження образу кожної скульптури від «гаргулій» до величезних тематичних композицій вхідних груп (порталів). Форми скульптур тектонічно злиті з архітектурою, звідси подовженість пропорцій. Конструкції підказують зображенням їх форму та пози. Деталі перевертаються у живі образи на водовідводах, кронштейнах, консолях, замковому камінні арок. Скрізь повзають ящерки, сидять сови, зайці та інші казкові звіри. В готиці кожний елемент – конструктивний, а кожна конструкція – декоративна.

Інтер'єр собору посилюється грою світла на безкінечних гранях нервюр, колон, стрільчастих аркатур. Багатобарвне сяйво вітражів переливами кольорів робило сильний емоційний вплив на віруючих, паралельно виконуючи роль релігійного виховання за християнськими сюжетами. Архітектура диктувала потребу в нових конструктивних схемах, їх естетичному вираженні та залишалась основою синтезу мистецтв у середньовічній готиці

В *архітектурі Відродження* (Ренесанс) почались нові прояви синтезу мистецтва, що мали історичну періодизацію: період Відродження датуються у межах від останньої третини XIII ст. до кінця XVI ст., його також поділяють на: 1) передвідродження (остання третина XIII – початок XIV ст.); 2) раннє Відродження (середина XIV ст. – кінець XV ст.); 3) високе Відродження (кінець XV ст. – 40-і рр. XVI ст.); 4) пізнє Відродження (50-і рр. XVI ст. – початок XVII ст.). Термін запроваджений

Джорджіо Вазарі, італійським митцем і біографом XVI ст. і вживається для визначення перехідної епохи в історії європейської культури від Середньовіччя до Нового часу. На стилістичних особливостях Італії можна спостерігати всі прояви архітектури Відродження.

Світське життя переносилося у міста, працювали архітектурні школи Відродження: Флорентійська; Римська; Венеційська, які повністю відображають усі характерні риси стилістики.

Апофеоз синтезу мистецтв в архітектурі Відродження це відновлення античності, але у новому розумінні її пропорційності. Провідна роль собору втрачається, входять в життя багаті житлові будинки, палаци та громадські споруди. Формоутворюючі ознаки громадських будинків – це членування будівлі триадою, цокольний поверх, часто декорується рустом. Завершенням триповерхової громадської будівлі – ярко виражений декорований карниз. Форма вікон – арочна, часто має назву «флорентійського вікна». У декоруванні фасадів використовувались деталі античних ордерів – колони та пілястри з коринфськими капітелями, Стіни облицьовувались кольоровими мармуровими плитками. Членування за геометричним принципом – це головна риса елементів фасадів (круги, прямокутники, дуги арок – графічні символи пропорційності).

Відродження є етапом пошуків й індивідуальних експериментів яскравих представників, більшість з яких уособлювали в собі синтез мистецтв (архітектор, скульптор, художник): Філіппо Брунелескі, Браманте, Мікеланджело, Сансовіно, Ломбардо, Палладіо, Віньола – практики та теоретики, які узагальнили формоутворення архітектури у стилі Ренесансу.

Архітектор та художник беруть в руки циркуль, креслять перспективи, малюють. Архітектура, скульптура, живопис стали витворами професіоналів, яких знову почали високо цінувати і шанувати в суспільстві.

В *архітектурі Бароко* XVII–XVIII ст. почалися прояви синтезу мистецтв у пишності та декоративізму. Термін «бароко» походить від португальського слова «barocco», що означає «перлиноподібна форма» або «мушлеподібна хибна форма». Основна територія: Італія, Іспанія, Португалія, Фландрія, Німеччина, Франція та Англія. Яскраві

представники в Італії – Мікеланжело,, Франческо Борроміні, Лоренцо Берніні, Карло Мадерна та багато інших. У Франції прикладом синтетичної творчості були автори Версаля архітектор Луї Лево, ландшафтний дизайнер Ленотр, художник Луї Лебрен.

Стиль не приніс нових типів будинків, але підвищена цікавість до глибини розкриття простору привела до появи нового типу міської площі та палацового ансамблю (ансамбль з двох площ перед собором св. Петра в Римі, перша – у формі трапеції, обрамлена галереями, а друга – має овальну форму і обрамлена двома колонадами).

Синтез мистецтв проявляється у монументалізації елементів, які втрачали конструктивну функцію і ставали декоративними. У планах, фасадах будівель з'являються овальні форми, деталі у вигляді великих валют, відображається безперервність руху деталей у просторі – від горизонталі до вертикалі, від інтер'єру до екстер'єру. Світло-тінь підсилювало сприйняття. В архітектурі бароко вражають нелюдські масштаби – портали, вікна вдесьтеро більші людського зросту, використовуються ілюзорні ефекти – оптичні ілюзії. Особливістю були симетричні сходи, незвичайної форми. Вражає синтез будівельних і паркових робіт, з'являється цілісний архітектурний ансамбль палацу та паркової архітектури.

На початку XVIII ст. бароко загасає та перетворюється у стиль «рокайль чи рококо», який має незначні відмінності. Основні елементи стилю рокайль – «завиток» у всіх деталях. В *архітектурі Рококо* з'являється приватна архітектура королівських резиденцій, де стіни, карнизи, віконні прорізи підкреслювались ліпниною, яка покривалась позолотою.

В *архітектурі Класицизму* прояви синтезу мистецтв мали історичну періодизацію: з'являється у 1780- 1830 рр. в Італії, Іспанії; 1770-1830 рр. у Франції; 1755-1830 рр. у Німеччині; у 1820-1840 рр. в Англії. Класика звертається до античної спадщини як до ідеального взірця.

Синтез мистецтв в архітектурі класицизму це використання архітекторами ясних геометричних форм, строгої співрозмірності, використання дорогих якісних матеріалів (каміння, натуральна деревина), стриманого декору. Кольори, якими підкреслювалось

естетичне сприйняття об'єкту – зелений, пурпурний з золотим акцентом, рожевий, небесно-блакитний. Форми об'єктів завжди симетричні, чітко геометричні, можуть бути сприйняті з усіх боків; стіна з пілястрами та карнизами, трикутні фронтони; скульптура перед будівлею, деталі симетричні, барельєфи у круглих медальйонах, орнаментальні мотиви на фасадах; використовуються портали з круглими або ребристими колонами з обох боків. Вікна – прямокутної форми, витягнуті доверху, двері – фільончасті

Ознайомлення, наприклад, з французькою архітектурою класицизму XIX ст. надає повне уявлення про мистецтво Європи (Церква Женеv'єви, яка стала Пантеоном, Тріумфальна арка, церква Ля Мадлен, площа Згоди, Малий Тріанон у Парижі).

В *архітектурі Модерну* почалися прояви апофеозу в синтезі мистецтв (кінець XIX ст. – початок XX ст.), що мали історичне підґрунтя «Ар Нуво» – в англійській, французькій, бельгійській архітектурі; «Югендстиль» – в німецькій архітектурі; «Сецесіон» – в австрійській архітектурі; «Ліберті» – в італійській архітектурі. Найбільш видатними майстрами модерну були Г. Гімар у Франції, Чарльз Макінтош в Англії, А. Гауді в Іспанії, Гофман в Австрії, В. Орта та А. Ван де Вельде у Бельгії, Отто Вагнер та Йозеф Ольбрїх в Австрії.

Синтез мистецтв в архітектурі модерну прагнув підтвердити дух стильової єдності архітектурних, монументальних, скульптурних, графічних тенденцій. Всі конструктивні елементи – сходи, портали, двері, стовпи, балкони лоджії, еркери художньо оброблялися майстерно виконаними деталями. Особливістю було те, що риси синтезу мистецтв, проглядалися в усіх деталях споруд [2]. Форма планів будівель – пластична. Символіка деталей фасаду стає пріоритетною, превалює рослинна тематика. Стіна в модерні теж пластично виражена і наближається до скульптури, оздоблюється барельєфами, маскаронами, розетками, керамікою, майолікою. Внутрішні сходи різноманітної форми. Інтер'єри мають бути зручними і естетично цілісними, відповідати екстер'єру. Штучне електричне освітлення мало вплив на оздоблення інтер'єрів [2].

Висновки. Історично склалося таким чином, що поєднання архітектури та монументального мистецтва створювало найвідоміші

світові шедеври у Стародавньому Єгипті, Античній Греції, Римі, в часи Середньовіччя, Відродження, при пануванні таких стилів, як бароко, класика та основного прояву синтезу мистецтва – в епоху модерна. Жодна наступна епоха вже не змогла досягти цих висот. Таким чином, декор завжди був характерним для історичних стилів на відміну від сучасних проявів відмови від елементів скульптури, рельєфів та барельєфів, монументально-декоративних панно на фасадах, але архітекторів та дизайнерів ніколи не покидає надія на відродження традицій, особливо в національних формах.

Список використаних джерел.

- 1 Криворучко О. Сучасна архітектура : Термінологічний словник. / Криворучко Ольга. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. – 136 с.
2. Історія архітектури : Навч. посібник в 3 ч./ Авдєєва М.С., Авдєєва Н.Ю., Васильченко В.І., Солярська І.О. – К.: Освіта України, ч.3: Сучасна світова архітектура (творчість майстрів). – 2012.-300 с.
3. Зиміна С.Б .Стилі інтер'єру /Світлана Зиміна. – К.: Довіра, 2018. – 360 с.
4. Синтез мистецтв : Навч. посібник. / Чернявський В. Г., Кузнецова І.О., Кара-Васильєва Т.В., Чегусова З.А – К.: НАУ, 2012. – 320 с.

Анотація

Авдєєва М.С.

СИНТЕЗ ИСКУССТВ В АРХИТЕКТУРЕ ПРОШЛОГО.

В статье рассмотрен синтез искусств в историческом развитии архитектуры, его свойства, основываясь на архитектурных, художественных, монументальных традициях исторических стилей прошлых эпох на примерах объектов архитектуры. Автором рассмотрены наиболее известные классические стили с позиций синтеза искусств, начиная с египетской архитектуры, заканчивая рассмотрением модерна, как наиболее декоративного проявления. В исследовании сделана попытка обобщить многолетний опыт человека искусства, который синтезировал в одной личности с давних времен зодчего, художника, графика, живописца, иногда монументалиста, позднее дизайнера для создания эстетического и функционального здания или целостного ансамбля. Было обосновано, что понимание архитектуры совместно с другими видами искусства происходило еще с самых давних времен, с момента

начала формирования человеком среды своего обитания. Одновременно с развитием цивилизации начинается понимание красоты, деталей зданий и сооружений, то есть, формирование стилей в архитектуре – совокупности характерных черт какого-либо периода развития архитектуры. При рассмотрении функциональных задач синтеза искусств внимание было уделено не только внешнему образу зданий и сооружений, но и декору интерьеров, который детально изучался многими специалистами в области теории архитектуры. В статье обоснована целесообразность обобщения особенностей исторических стилей с целью глубокого понимания синтеза искусств, а также для изучения и популяризации культурного наследия

Ключевые слова: архитектура, стиль, синтез искусств, скульптура, живопись, декоративно-прикладное искусство,

Abstract

Avdieieva M.S.

SYNTHESIS OF ARTS IN THE ARCHITECTURE OF THE PAST.

The article considers the synthesis of arts in the historical development of architecture, its own, based on architectural, artistic, monumental traditions of historical styles of the past on the examples of architectural objects. The author considered the most famous classical styles from the standpoint of the synthesis of art, beginning with the Egyptian architecture, finishing with the consideration of modern stile, as more decorative manifestations. In the research is made an attempt to summarize the long-term experience of man of art, which synthesized in his personality from ancient times architect, painter, graphic artist, painter, sometimes monumentalist, later designer to create a natural and functional building or ensemble. It was substantiated that the understanding of Architetury together with other types of art took place from the earliest times, from the moment of the beginning of human formation of the environment of his dwelling. Simultaneously with the development of civilization begins the understanding of beauty, details of buildings and structures, that is, the formation of styles in architecture-the totality of characteristics of any period of development of architecture. When considering the functional tasks of the synthesis of arts, much attention was paid not only to the external image of buildings and structures, but also interior décor, which was studied in detail by many experts in the field of architecture theory. The article on the expediency of generalization of peculiarities of historical styles with the purpose of deep understanding of art synthesis, and also for studying and popularization of cultural heritage

Key words: *architecture, style, synthesis of arts, sculpture, painting, decorative and applied art.*

Стаття надійшла до редакції у березні 2019р.